

خطر! سهمیه بندی بیخ گوشمان است!

حدود چهار دهه قبل بنزین در ایران با قیمت 6 ریال برای هر لیتر به فروش می رسید و در سال های بعد تقریباً هر سال یک ریال به آن افزوده شد و در سال 59 در شرایط جنگی، قیمت بنزین به 3 تومان افزایش یافت و این قیمت تا سال 68 ثابت بود. در دولت سازندگی مجدداً افزایش قیمت مشاهده شد و به همین ترتیب روند افزایش چشمگیر قیمت بنزین آغاز گردید. در سال 83 بنزین هر لیتر 80 تومان به فروش می رسید تا اینکه با قانون تثبیت قیمت‌ها، مجلس هفتم دولت را از افزایش قیمت مواد سوختی و کالاهای عمومی منع کرد.

در سال 86 اما دولت عزم سهمیه بندی بنزین کرد و سوخت اصلی مصرفی کشور را به دو نرخ آزاد و سهمیه ای تقسیم نمود. از تیر ماه 1386 هر لیتر بنزین سهمیه‌ای با نرخ 100 تومان و بنزین آزاد 400 تومان عرضه شد. مرحله بعدی افزایش قیمت بنزین در 28 آذر 1389 با اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران کلید خورد و هر لیتر بنزین سهمیه‌ای به 400 تومان و بنزین آزاد 700 تومان افزایش یافت. به این ترتیب قاچاق بنزین بر اساس امار، به طرز قابل توجهی کاهش یافت که یکی از اهداف سهمیه بندی و دو نرخ شدن نیز همین مسئله بود.

افزایش بعدی قیمت بنزین در سال 1393 در دولت تدبیر و امید با اجرای مرحله دوم هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران هر لیتر بنزین سهمیه‌ای را به 700 تومان و بنزین آزاد 1000 تومان رساند؛ که با تک نرخ شدن بنزین در سال 1394 به قیمت 1000 تومان پرونده بنزین سهمیه‌ای بسته شد.

دولت بلا تکلیف با خود!

اما دولت بعد، موافق دو نرخ بودن قیمت بنزین نبود و آن را عامل فساد های کلان می دانست و به همین خاطر قیمت بنزین در دولت روحانی تک نرخ شد. در همین رابطه مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: من با دو نرخ کردن کاملاً مخالف هستم، این یعنی فساد. یادتان باشد در اقتصاد چند نرخ بودن یعنی فساد. فقط در یک شرایط جنگی است که باید بنزین را سهمیه‌بندی کنیم. حالا چگونه این فساد اتفاق می‌افتد؟ فرض کنید من به نام کشاورز از فرمانداری مجوز ده هزار لیتر بنزین سهمیه‌ای می‌گیرم، دو هزار لیتر آن را به بخش کشاورزی می‌برم و هشت هزار لیترش را به بازار آزاد؛ بنابراین فساد ایجاد می‌شود و من به شدت مخالفم. همچنین به عنوان یک راه حل کوتاه مدت برای جلوگیری از قاچاق بنزین در شرایط فعلی کشور پیشنهاد می‌کنم در مناطق مرزی مثل مریوان، مثل منطقه گمرک در مرز خسروی با عراق، مثل افغانستان و سایر جاها، خود شرکت ملی نفت یک پمپ بگذارد و بنزین را مثلاً 500 تومان زیر قیمت آن کشور بفروشد. این باعث می‌شود دیگر برای افراد قاچاق سوخت مقرون به صرفه نباشد. در بلند مدت هم ما باید اقتصاد را درست کنیم و سعی کنیم قیمت‌های نسبی در اقتصاد برقرار شود تا بتوانیم در جهت حفظ منافع ملی کشور اصلاحات اقتصادی انجام دهیم.

اما این تصمیم دولت نیز برای تک نرخ شدن بنزین دوامی نداشت و آن‌ها به اشتباه بودن این موضوع پی برند. دولت در اردیبهشت گذشته از تصمیم خود برای دو نرخ کردن بنزین و بازگشت کارت های سوخت به جایگاه های عرضه خیر داد. هرچند این تصمیم با کش و قوس فراوانی روبرو شد و حتی یکی دوباری نیز تا مرز لغو شدن مجدد رفت اما انگار دوباره دولت به این جمع بندی رسیده که بنزین را در پروسه ای، مجدداً دو نرخ کند.

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران پیش از این از اجرای کامل سهمیه بندی تا 20 مرداد خبر داده بود. اما شب گذشته این شرکت طی اطلاعیه ای از مردم خواست تا طی 10 روز آتی حداقل یک نوبت با کارت های شخصی شان سوخت گیری کنند. همین مسئله نشان از این مهم دارد که سهمیه بندی بیخ گوش مردم است! و احتمالاً بزودی وارد فاز اجرایی خواهد شد.

ابهاماتی که هنوز حل نشده

در این بین، مالکان موتورسیکلت‌های با سن بالای 10 سال و اتومبیل‌های با سن بالای 25 سال، طبق قانون نمی‌توانند به علت سن بالای وسیله نقلیه و یا به عبارتی فرسوده بودن آن، کارت سوخت دریافت کنند. در حالی که دولت هنوز درباره سرنوشت این گونه مالکان اطلاعیه صادر نکرده و مشخص نیست بنزین

افرادی نیز که در فرایند ثبت نام کارت های جدید و درخواستشان برای صدور کارت های المثنی ثبت شده، هنوز کارت به دستشان نرسیده و از طرفی افرادی که در این پروسه خواستار اتصال کارت بانکی شان به کارت سوخت شده بودند نمی دانند که با کارت های بانکی شان می توانند در جایگاه ها سوخت گیری کنند یا خیر؟ یا اینکه اصلاً چگونه باید از کارت بانکی برای سوخت گیری استفاده کنند؟ هرچند چندی پیش خبرگزاری تسنیم از لغو اتصال کارت های سوخت به کارت بانکی خبر داده بود اما این موضوع هنوز به صورت رسمی توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی اعلام نشده است.

همچنین هنوز مشخص نیست که دولت واقعا عزم دو نرخ کردن را دارد یا نه؛ یا اینکه صرفاً برای ایجاد یک محدودیت در مصرف بنزین سهمیه بندی را اجرایی خواهد کرد. این ابهامی است که هنوز به آن پاسخی داده نشده و باید منتظر ماند و دید جریان آب

ما را به کدام سو خواهد برد!

<https://www.otaghkhabar24.com/news/176355> **Source URL:**